

SIECI WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2015/2016

Współpraca nauczycieli i dyrektorów szkół i placówek powiatu lubańskiego w ramach sieci stała się ważną i wymaganą prawem bardzo powszechną metodą pracy wyżej wymienionych środowisk. Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi w przepisach prawnych, jednym z zadań Powiatowego Centrum Edukacyjnego w Lubaniu, czyli instytucji wspomagającej pracę szkół, jest organizowanie i prowadzenie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli i dyrektorów (*Rozporządzenie w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli, szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych*).

Sieciowanie to nawiązywanie i podtrzymywanie relacji w celu wzajemnego wspierania się oraz pozyskiwania informacji. Jest to proces wymiany doświadczeń i zasobów, opierający się na zasadzie partnerstwa.

Założeniem nowego systemu wspomagania szkół i nauczycieli jest utożsamianie dobrej szkoły z organizacją uczącą się. Sieci – dzięki roli, jaką odgrywają w procesie wzajemnego uczenia się – stają się istotnym elementem doskonalenia dyrektorów i nauczycieli.

Udział dyrektorów i nauczycieli w pracach sieci daje możliwość kontaktu z innymi placówkami, które mierzą się z podobnymi wyzwaniami. Wymiana doświadczeń oraz wspólne rozwiązywanie problemów, pozwalają nauczycielom i dyrektorom spojrzeć na trudności z różnych perspektyw, poznać przykłady dobrych praktyk, stworzyć nowe rozwiązania na potrzeby szkół i nauczycieli, skorzystać z metodycznego i merytorycznego wsparcia ekspertów.

W pracach jednej sieci uczestniczy ok. 15 nauczycieli i 29 dyrektorów. Pracami każdej z nich kieruje koordynator. Funkcję tę w PCE w Lubaniu pełni doradca metodyczny i kierownik Biblioteki Pedagogicznej.

W Powiatowym Centrum Edukacyjnym w Lubaniu w roku szkolnym 2015/ 2016 działa 5 sieci współpracy. Mają one charakter przedmiotowy, np. polonistów czy bibliotekarzy, oraz problemowy, np. sieć współpracy nauczycieli – przedmiotowców II etapu edukacyjnego, sieć nauczycieli i wychowawców pełniących funkcję doradców edukacyjno – zawodowych oraz sieć nauczycieli WDN.

Organizacja pracy każdej sieci obejmuje kolejno: spotkanie organizacyjne, którego głównym celem była integracja uczestników sieci, rozpoznanie potrzeb i zasobów, ustalenie celów i harmonogramu pracy. Najważniejszą formą pracy są spotkania robocze, pozwalające uczestnikom sieci na dzielenie się doświadczeniami, narzędziami, „dobrymi praktykami”, aktywny udział w wykładach i warsztatach z ekspertami. Spotkanie podsumowujące pozwoli na podsumowanie i omówienie pracy sieci, zaplanowanie promocji i sposobów udostępniania wypracowanych rozwiązań innym oraz ewaluację.

1. SIEĆ BIBLIOTEKARZY I POLONISTÓW

Sieć pn. "Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży" stanowi zespół bibliotekarzy bibliotek szkolnych i nauczycieli polonistów ze szkół powiatu lubańskiego chętnych do doskonalenia się i dzielenia swoimi doświadczeniami.

Spotkanie 1.

Terror analfabetów – szkoła wobec problemu upowszechniania czytelnictwa – Na pierwszym spotkaniu uczestnicy sieci oprócz spraw organizacyjnych mieli możliwość wysłuchania wykładu Roberta Mertuszki konsultanta DODNiIP we Wrocławiu. W spotkaniu wzięło udział 29 osób.

Spotkanie 2.

Zrób pierwszy krok do mobilności – aplikacje, narzędzia.

1 marca 2016 r. odbyło się drugie spotkanie sieci bibliotekarzy i polonistów. Tym razem szkolenie *Zrób pierwszy krok do mobilności* zorganizowane przez Bibliotekę Pedagogiczną miało na celu wskazanie nauczycielom sposobów i możliwości wykorzystania mobilnych urządzeń (tabletów, smartfonów) w edukacji oraz poznanie edukacyjnych aplikacji i platform, z których nauczyciel może bezpłatnie korzystać prowadząc kreatywne zajęcia z uczniami. Prowadzone przez Aleksandrę Nalazek z Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu szkolenie pokazało, że wato włączyć urządzenia mobilne do edukacji, bo w ten sposób pozwalamy naszym uczniom na naukę z wykorzystaniem nowych technologii umożliwiających im zdobywanie wiadomości i umiejętności w sposób interesujący i nowoczesny. Na spotkaniu kierownik biblioteki Krystyna Kozak Kamińska zaprezentowała nową formę wspierania nauczycieli, jaką jest bezpłatne korzystanie z wirtualnej czytelnicy e-booków LIBRA IBUK, w której do dyspozycji nauczycieli jest ponad 1500 e-booków z pedagogiki, psychologii, socjologii, komunikacji społecznej. Nauczyciele – czytelnicy mogą z niej korzystać na miejscu w bibliotece, a także ze swoich komputerów przez 24 godziny na dobę, po uprzednim otrzymaniu w bibliotece zdalnego kodu dostępu. W spotkaniu wzięło udział 19 osób.

2. SIEĆ DYREKTORÓW SZKÓŁ I PLACÓWEK POWIATU LUBAŃSKIEGO

Sieć współpracy i samokształcenia dyrektorów szkół i przedszkoli to zespół dyrektorów placówek powiatu lubańskiego współpracujących ze sobą w ramach wybranego zagadnienia. Celem funkcjonowania sieci jest wspólne rozwiązywanie problemów, dzielenie się pomysłami, spostrzeżeniami i propozycjami w czasie spotkań osobistych wspartych wiedzą i doświadczeniem uczestników sieci i ekspertów zewnętrznych.

Spotkanie 1.

Konferencja powiatowa: *Od przedszkola do zawodu. Świadoma edukacja zawodowa na wszystkich etapach kształcenia.*

Konferencja powiatowa dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych powiatu lubańskiego odbyła się 9.10.2015 roku

Zakres tematyczny konferencji obejmował następujące zagadnienia:

1. Przedstawienie oferty edukacyjnej Powiatowego Centrum Edukacyjnego w roku szkolnym 2015/2016.
2. Informacja o sieciach współpracy i samokształcenia dyrektorów i nauczycieli w roku szkolnym 2015/2016.
3. Informacja o ***Powiatowej diagnozie potrzeb i możliwości wsparcia placówek oświatowych powiatu lubańskiego.***
4. Wykład na temat: ***Od przedszkola do zawodu. Świadoma edukacja zawodowa na wszystkich etapach kształcenia.***

Spotkanie 2.

Jak uzyskać środki unijne na zakup wyposażenia pracowni przyrodniczych?

W dniu 3 marca 2016 r. na zaproszenie dyrektora PCE odbyło się spotkanie dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych i SOSW w sprawie przygotowania dokumentacji niezbędnej do pozyskania unijnych środków na wyposażenie pracowni przyrodniczych i specjalistycznych w placówkach oraz podjazdu dla osób niepełnosprawnych w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Lubaniu. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Zarządu Powiatu: Wojciech Zembik - wicestarosta oraz Konrad Rowiński - etatowy członek Zarządu, naczelnik

Wydziału Edukacji. Ponadto udział wzięli: Jacek Baran – naczelnik Wydziału Budownictwa oraz Monika Przekop – z-ca naczelnika Spraw Społ. i Rozwoju Starostwa Powiatowego. Spotkanie prowadziła Anna Adamska dyrektor PCE, konsultant ds. pozyskiwania środków UE. Omówiła złożony przez Powiat Lubański- PCE wniosek o dofinansowanie w ramach konkursu 10.2.1 na przygotowanie nauczycieli i doposażenie pracowni przyrodniczych w 2 szkołach ogólnokształcących (LO w KZL i LO w ZSP nr 2) do nauczania z zastosowaniem metody eksperymentu. Przedstawiła zasady i możliwości uzyskania wsparcia na doposażenie i niwelowanie barier dla osób niepełnosprawnych. Wspólnie postanowiono, iż szkoły przygotowują niezbędne dane oraz załączniki do projektu, a PCE we współpracy z pracownikami Starostwa przygotowuje wniosek o dofinansowanie na doposażenie pracowni przyrodniczych i specjalistycznych oraz podjazdu dla osób niepełnosprawnych w SOSW, w ramach konkursu 7.2.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego.

3. SIEĆ WSPÓLPRACY NAUCZYCIELI I WYCHOWAWCÓW PEŁNIĄCYCH ROLE DORADCY EDUKACYJNO – ZAWODOWEGO

Spotkania grupy wsparcia mają charakter edukacyjno – warsztatowy i opierają się na wymianie wiedzy i doświadczeń zawodowych nauczycieli, wychowawców oraz ich udziale w spotkaniach z ekspertem.

Głównymi celami pracy grupy jest budowanie sieci wsparcia oraz integracja środowiska szkolnego i lokalnego wokół problemów zawodoznawczych i obszaru preorientacji zawodowej, rozwijanie relacji i komunikacji podczas rozmowy doradczej, tworzenie projektów oddziaływań zawodoznawczych z uwzględnieniem rozpoznanych potrzeb środowiska szkolnego, wzbogacanie warsztatu pracy szkolnych doradców zawodowych.

Spotkanie 1.

Warsztaty w dniu 9.10.2015 roku na temat: *Wspomaganie kariery edukacyjno – zawodowej ucznia* poprowadziła Grażyna Uhman.

Zaprezentowała aspekty prawne poradnictwa edukacyjno – zawodowego, wskazała wagę poradnictwa na wszystkich etapach kształcenia, omówiła organizację kształcenia zawodowego w ZSZ i technikum, podkreśliła konieczność przygotowania uczniów do idei uczenia się przez całe życie, zaprezentowała założenia programu **Edukacji dla orientacji**.

4. SIEĆ NAUCZYCIELI – PRZEDMIOTOWCÓW II ETAPU EDUKACYJNEGO

Młodszy o rok uczeń na progu II etapu edukacyjnego to istotna dla uczniów, nauczycieli i rodziców zmiana, dotycząca między innymi organizacji nauki i stawianych uczniom wymagań. W 2012 r. naukę w klasach czwartych po raz pierwszy rozpoczęli młodsi o rok uczniowie. W kolejnych latach młodsi o rok czwartoklasiści przekroczą II etap edukacyjny. Fakt ten wymaga nowego spojrzenia na możliwości rozwojowe i potrzeby dziecka, jak również metody pracy nauczyciela. Realizowane w ramach sieci szkolenia skierowane są do nauczycieli – przedmiotowców II etapu edukacyjnego. Celem szkoleń jest wsparcie nauczycieli w zakresie stosowania metod i form pracy ułatwiających młodszemu o rok czwartoklasistom adaptację do nowych warunków i wymagań szkolnych oraz naukę na II etapie edukacyjnym.

W programie szkolenia znajdują się następujące obszary tematyczne: właściwości rozwojowe młodszych o rok czwartoklasistów i wynikające z nich wnioski do wykorzystania w pracy nauczyciela; metody i formy pracy wspierające adaptację do nowych warunków i wymagań oraz uczenie się na II etapie edukacyjnym; ocenianie wspierające rozwój czwartoklasisty; wykorzystanie elementów neurodydaktyki w pracy z młodszym uczniem na II etapie edukacyjnym.

Spotkanie 1.

W dniu 10.12.2015 roku odbyło się spotkanie organizacyjne nauczycieli- przedmiotowców oraz pierwsze z zaplanowanych warsztatów na temat: **Wyzwania edukacyjne dla ucznia i nauczyciela w II etapie kształcenia – analiza podstawy programowej.** Celem szkolenia było wsparcie nauczycieli w zakresie adaptacji uczniów do nowych warunków i wymagań szkolnych na II etapie edukacyjnym. Prowadząca szkolenie Joanna Szkudlarek wskazała na istotne w tym względzie różnice. Nauczanie zintegrowane zmienia się w przedmiotowe, czas w szkole jest od tej pory podzielony na przedmioty, których uczą różni nauczyciele – specjaliści z danej dziedziny. Każdy z nich ma „swoją” podstawę programową, „swój” program i „swój” zestaw podręczników. Podstawa programowa zawiera opis kompetencji ucznia na koniec danego etapu edukacyjnego, czyli w przypadku szkoły podstawowej na koniec klasy I, III, a potem VI. Oznacza to, że w podstawie programowej, z której korzystają nauczyciele klas IV zapisane jest jakie doświadczenia mają organizować dzieciom w ciągu trzech kolejnych lat nauki. Obowiązkiem nauczyciela jest zapoznanie się z podstawą programową nie tylko dla „swojego” etapu edukacyjnego, ale też etapu wcześniejszego i etapu następnego. Ma to zagwarantować ciągłość edukacji – uczeń na koniec klasy III posiada określone wiadomości i umiejętności, które są podstawą do budowania kolejnych, a te znowu będą poszerzane na następnym etapie. Dlatego tak ważne jest aby rozpocząć edukację w klasie IV w miarę możliwości precyzyjnie w miejscu, w którym została ona przerwana na okres wakacji po klasie III. Jakich umiejętności uczyli się uczniowie w klasach młodszych i jaką wiedzę przyswajali? Czyli co powinni umieć kończąc klasę III? Nie da się jednoznacznie i dokładnie na to pytanie odpowiedzieć. W dużej mierze zależy to od programu nauczania, jaki wybrał nauczyciel. Każdy program rozszerza treści zawarte w podstawie programowej w kierunkach, które autor uznał za stosowne. W czasie warsztatów prowadząca zaprezentowała przybliżony opis umiejętności i wiedzy uczniów I i II etapu kształcenia.

Spotkanie 2.

W dniu 29.02.2016 roku o godzinie 14.00 w siedzibie PCE w Lubaniu odbył się drugi z zaplanowanych warsztatów z ekspertem zewnętrznym.

Temat warsztatów: ***Jak organizować lekcje, aby włączać mózgi uczniów?***

Zakres tematyczny warsztatów obejmował następujące zagadnienia:

1. Jak uczy się mózg?
2. Jak organizować lekcje, by włączały się mózgi uczniów?
3. Techniki uczenia.
4. Sposoby wykorzystywania multimediów w edukacji.

Warsztaty poprowadziła Jolanta Ratyńska – edukator, trener biznesu, nauczycielka z wieloletnim stażem, współautorka i realizatorka programów: *Szkoła przyjazna uczniom, Zarządzanie wiedzą.*

W spotkaniu sieci wzięło udział 26 nauczycieli, którzy wysoko ocenili wartość merytoryczną warsztatów.

5. SIEĆ NAUCZYCIELI WDN

WDN jest drogą dochodzenia do lepszej szkoły poprzez wspólne tworzenie nowoczesnych programów szkolnych, integrowanie wiedzy, opracowywanie koncepcji, rozwiązań dla własnej szkoły i wdrażanie je w życie. WDN oznacza jednocześnie akceptowanie pojawiających się po drodze trudności, traktowanie ich jako sytuacji normalnych w pedagogicznym działaniu, a także woli, energii i umiejętności wzajemnego wspierania się w przezwyciężaniu tych trudności i wspólnym rozwiązywaniu problemów.

Jeżeli WDN ma prowadzić do rozwoju szkoły, musi być długofalowe, kontynuowane i wspierane z wewnątrz, a przede wszystkim musi wynikać z rzetelnie i poprawnie pod względem merytorycznym przeprowadzonej diagnozy problemów lub potrzeb rozwojowych szkoły lub placówki oświatowej.

Szkolny organizator rozwoju edukacji wspiera szkołę i dyrektora, towarzysząc oraz służąc pomocą na kolejnych etapach przygotowania i realizacji planu wspomagania. Odpowiada za prawidłową organizację działań związanych z zaplanowanym wewnętrznym lub zewnętrznym wspomaganie. Praca w ramach tej sieci pozwoli liderom WDN przygotować się do roli szkolnego organizatora rozwoju edukacji.

Spotkanie 1.

W dniu 19.11.2015 roku rozpoczął się cykl 16- godzinnego szkolenia szkolnych Liderów WDN w ramach sieci nauczycieli WDN, przygotowujących ich do pełnienia funkcji Szkolnego Organizatora Wspomagania.

Temat warsztatów: ***Diagnoza potrzeb rozwojowych placówki***

Zakres tematyczny warsztatów obejmował następujące zagadnienia: analiza katalogu 12 wymagań określających, jaka powinna być każda polska szkoła i placówka oświatowa, na jakie wyzwania reagować, wnioski z analizy stopnia spełnienia przez szkołę / placówkę wymagań państwa i ustalenie poziomu ich spełnienia, propozycja pytań pomocniczych niezbędnych do w/w analizy.

Warsztaty poprowadził dr Robert Mertuszka – konsultant DODN i IP we Wrocławiu.